

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ119 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 22 Νοεμβρίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα - **Προεδρεύουσα** (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος Ανδρονίκη Θεοτοκάτου απουσίασε δικαιολογημένα

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, PhD, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση), της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης για την ανάθεση υπηρεσιών «Μίσθωσης Μηχανημάτων για Εργασίες Καθαρισμού σε Ποταμούς και Ρέματα Αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης ετών 2023, 2024» εκτιμώμενης αξίας οκτακοσίων επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (807.200,00 €) μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%.

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 328667/4304/25.10.2023 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4529/25.10.2023) αίτημά της προς την ΕΑΔΗΣΥ, όπως αυτό συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4658/07.11.2023 και 4859/20.11.2023 συμπληρωματικά έγγραφά της, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει στη «διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016» για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών «Μίσθωσης Μηχανημάτων για Εργασίες Καθαρισμού σε Ποταμούς και Ρέματα Αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης ετών 2023, 2024» εκτιμώμενης αξίας οκτακοσίων επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (807.200,00 €) μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%.

I. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:
 - 1.1. Κατά το χρονικό διάστημα από 21 έως και 23 Αυγούστου 2023 σημαντικό τμήμα του Νομού Ροδόπης επλήγη από σφοδρότατες δασικές πυρκαγιές οι οποίες κατέστρεψαν δασική βλάστηση σε έκταση πλέον των 36.000 στρεμμάτων, όπως προκύπτει και από τα χαρτογραφικά δεδομένα πυρκαγιών του Εθνικού Παρατηρητηρίου Δασικών Πυρκαγιών ([ΕΠαΔαΠ | Εθνικό Παρατηρητήριο Δασικών Πυρκαγιών \(auth.gr\)](#)). Λόγω των εκτεταμένων καταστροφών που υπέστη η περιοχή, πλείστοι Δήμοι και Δημοτικές Ενότητες του Νομού Ροδόπης κηρύχθηκαν άμεσα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με τις υπ' αριθμ. Πρωτ. 3318/21-08-2023, 3329/21-08-2023, 3331/21-08-2023 και 3365/25-08-2023 Αποφάσεις της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Μεταξύ των Δήμων αυτών, ο Δήμος Μαρώνειας-Σαπών, τελούσε ήδη σε παράταση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, έως και 12.01.2024, λόγω των συνεπειών των έντονων βροχοπτώσεων και πλημμυρών που εκδηλώθηκαν στην περιοχή τον Ιούλιο 2019 και τον Ιανουάριο 2021, αντίστοιχα, βάσει της υπ' αριθμ. Πρωτ. Α1856/11-07-2023 Απόφασης της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
 - 1.2. Προς διαχείριση της ανωτέρω κατάστασης έκτακτης ανάγκης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών, με το υπ' αριθμ. Πρωτ. 93/31-08-2023 έγγραφό του προς τον Περιφερειάρχη

Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, προσδιορίζει την ανάγκη λήψης άμεσων προληπτικών μέτρων και ενεργειών για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων ως ακολούθως:

“[...] Μετά τις πρόσφατες πυρκαγιές που έπληξαν τον Έβρο, τη Ροδόπη και τον Δήμο Νέστου, καθίσταται αναγκαία η λήψη κάθε προληπτικού μέτρου για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα απαραίτητα αντιδιαβρωτικά έργα έχουν ένα δεδομένο χρόνο ολοκλήρωσης, σας παρακαλώ **άμεσα** για τα κάτωθι:

- Να επιταχυνθούν τα απαραίτητα αντιπλημμυρικά έργα στις ανωτέρω περιοχές ευθύνης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.
- Ανεξάρτητα από την ανωτέρω δράση, να προχωρήσετε στον συνολικό και πλήρη καθαρισμό των ρεμάτων, ιδίως στις περιοχές που γειτνιάζουν με αυτές όπου εκδηλώθηκαν πυρκαγιές.”

Αντιστοίχως, με το υπ’ αριθμ. Πρωτ. 749/02-09-2023 έγγραφό του, ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ζητεί τη λήψη άμεσων μέτρων και τον συντονισμό δράσεων για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων, δεδομένου του υψηλού κινδύνου εκδήλωσης αυτών ειδικά σε περιοχές που επλήγησαν από τις πυρκαγιές. Μεταξύ των μέτρων και δράσεων στο εν λόγω έγγραφο, αναφέρεται η πιστοποίηση από Κλιμάκια του Υπουργείου της “κατά προτεραιότητα εκτέλεσης έργων καθαρισμού των ρεμάτων”.

Περαιτέρω, με το υπ’ αριθμ. Πρωτ. Α3543/02-09-2023 έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας αναφέρει ότι:

“[...] Ενόψει της χειμερινής περιόδου 2023-2024 και δεδομένου του αυξημένου κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων στις λεκάνες απορροής στην εδαφική επικράτεια της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, σε περιοχές που η φυσική βλάστηση δασών και δασικών εκτάσεων έχει καταστραφεί τα τελευταία έτη από καταστροφικές πυρκαγιές, παρακαλούμε:

Α. την **Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης** όπως προχωρήσει **άμεσα**:

- Στον έλεγχο και προληπτικό καθαρισμό των κοιτών των υδατορεμάτων στην ορεινή και πεδινή κοίτη, όπου αυτό απαιτείται, με σκοπό την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής [...]”.

1.3. Με κωδικό ΟΠΣ 5221485 υποβλήθηκε, κατόπιν της 719/2023 απόφασης (ΑΔΑ: 68Β07ΛΒ-Π6Ξ) της αρμόδιας Οικονομικής Επιτροπής, στο ολοκληρωμένο πληροφορικό σύστημα του Π.Π.Α. της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης 2021-2025, το Τεχνικό Δελτίο Πράξης με τίτλο «Μίσθωση Μηχανημάτων για Εργασίες Καθαρισμού σε Ποταμούς και Ρέματα Αρμοδιότητας Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ ετών 2023, 2024» προκειμένου αυτό να ενταχθεί και να χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια του άξονα 2.4 του Π.Π.Α. της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και ειδικότερα της δράσης «Αντιπλημμυρική προστασία αρμοδιότητας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης».

Η εν λόγω Πράξη, με την υπ’ αριθμ. Πρωτ. 318855/2611/17-10-2023 (ΑΔΑ 67087ΛΒ-Β4Ω) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, εντάχθηκε στον Άξονα Προτεραιότητας «Πρόληψη & Διαχείριση κινδύνων» με συνολική δημόσια δαπάνη 807.200,00 € πλέον ΦΠΑ 24%.

1.4. Στο πλαίσιο της ως ανωτέρω διαμορφωθείσας κατάστασης, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε το υπό κρίση αίτημά της επικαλούμενη επιτακτικούς και κατεπείγοντες λόγους ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, οι οποίοι, όπως υποστηρίζει στο αιτιολογικό της, εδράζονται στα εξής δεδομένα:

- Η έκταση των πυρκαγιών του Αυγούστου 2023 στο Νομό Ροδόπης, εν μέρει προκληθείσων από τη συνένωση με την πυρκαγιά του Νομού Έβρου, ήταν τέτοια που προκάλεσε την ολική καταστροφή εκτεταμένων δασικών εκτάσεων (περίπου 36.000 στρέμματα).

- Εντός του πεδίου των καμένων εκτάσεων βρίσκονται οι λεκάνες απορροής πλείστων ρεμάτων τα οποία υπήρξαν οι αποδέκτες πλημμυρικών παροχών κατά την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων που έλαβαν χώρα στην περιοχή τον Ιανουάριο του 2021. Ως αποτέλεσμα των πλημμυρικών αυτών φαινομένων, την παρούσα χρονική στιγμή παρουσιάζονται ρήγματα, απομειώσεις διατομών και φθορές στα αναχώματα και τα πρανή τους έτσι ώστε τα εν λόγω ρέματα να μη μπορούν να συγκρατήσουν εντός της κοίτης τους τις αναμενόμενες αυξημένες πλημμυρικές παροχές του επερχόμενου χειμώνα που θα εισρεύσουν από τις καμένες εκτάσεις.
 - Οι αναμενόμενες πλημμυρικές παροχές, πέραν του μεγέθους τους, εκτιμάται ότι θα μεταφέρουν σημαντική ποσότητα φερτών υλικών και χειμαρρολάβας από τις καμένες εκτάσεις τα οποία παρουσιάζουν σημαντικά αυξημένη διαβρωτική ικανότητα σε σχέση με καθαρές απορροές.
 - Η αρμόδια υπηρεσία (ΠΕ Ροδόπης) είναι ήδη αποδέκτης πληθώρας αιτήσεων πολιτών, για καθαρισμούς ρεμάτων και επεμβάσεις σε περιοχές πλησίον οικισμών και αγροτικών εκτάσεων οι οποίες έχουν υποστεί υπερχειλίσεις, οι οποίες αποτυπώνουν τους φόβους των κατοίκων για πιθανές επικείμενες καταστροφές, ανάλογες ενδεχομένως εκείνων της Θεσσαλίας προσφάτως, λόγω βροχοπτώσεων κατά την επερχόμενη χειμερινή περίοδο.
 - Οι εν λόγω υπηρεσίες και επεμβάσεις στα πλαίσια του κρινόμενου αιτήματος κρίνεται αναγκαίο να υλοποιηθούν άμεσα και ενόσω ακόμη τα εδάφη είναι στεγνά και μπορούν να πραγματοποιηθούν εκτεταμένες χωματοургικές εργασίες.
 - Ο κατεπείγων χαρακτήρας του κρινόμενου αιτήματος συνάδει και με τις υποδείξεις των αρμόδιων Υπουργείων Εσωτερικών και Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας στο πλαίσιο της επιτάχυνσης των απαραίτητων αντιπλημμυρικών έργων στις πληγείσες περιοχές.
2. Δοθέντος του ανωτέρω ιστορικού, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης υπέβαλε αίτημα προς την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. για την παροχή σύμφωνης γνώμης της περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για τη σύναψη σύμβασης ανάθεσης παροχής υπηρεσιών με τίτλο «*Μίσθωση Μηχανημάτων για Εργασίες Καθαρισμού σε Ποταμούς και Ρέματα Αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης ετών 2023, 2024*» εκτιμώμενης αξίας οκτακοσίων επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (807.200,00 €) μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%, επικαλούμενη ρητά, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση).

II. Νομικό Πλαίσιο

3. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. Νομική Εκτίμηση

4. Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης είναι Μη Κεντρική Αναθέτουσα Αρχή ενώ η Δ/νση Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης είναι ο αρμόδιος φορέας υλοποίησης της αιτούμενης δημόσιας σύμβασης. Η εν λόγω σύμβαση, αφενός λόγω αντικειμένου και αφετέρου λόγω εκτιμώμενης αξίας, ποσού 807.200,00 € μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 και υπερβαίνει το χρηματικό όριο του άρθρου 5 παρ. γ' του εν λόγω νόμου για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που συνάπτονται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές. Κατά συνέπεια, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του εν λόγω αιτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 ως ισχύει.
5. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C -601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Η σχετική δε απόφαση της αναθέτουσας αρχής, πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. Σ.τ.Ε. 1747/2011, 1987/2021).
6. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, απαιτείται η **σωρευτική** συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:
 - α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
 - β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
 - γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. 1702/2021 σκ. 5, 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, υπό την επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, Σ.τ.Ε. 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

7. Εν προκειμένω, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης ως άνω διάταξης, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται τις από **21.08.2023** εκδηλωθείσες πυρκαγιές στο Νομό Ροδόπης οι οποίες, κατά την κρίση της, συνιστούν απρόβλεπτο γεγονός μη δυνάμενο να προβλεφθεί αντικειμενικά και το οποίο είναι ανεξάρτητο της βούλησής της.

Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι η εκδήλωση των εν λόγω πυρκαγιών και οι συναρτώμενες καταστροφές των δασικών εκτάσεων του νομού συνδέονται με ιδιαίτερα αυξημένο και άμεσο κίνδυνο εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων στις πληγείσες περιοχές κατά τη διάρκεια του επερχόμενου χειμώνα με απρόβλεπτες και ανυπολόγιστες, ενδεχομένως, συνέπειες για τους πολίτες και τις περιουσίες τους, συμπεριλαμβανομένου του ζωικού και φυτικού κεφαλαίου των παρόχθιων περιοχών.

Ο επικαλούμενος αυξημένος κίνδυνος εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων στις πληγείσες περιοχές, οι οποίες, σημειωτέον, τελούν υπό καθεστώς έκτακτης ανάγκης έως το Φεβρουάριο του 2024 σύμφωνα με το αναλυθέν ιστορικό, συνδέεται και ενισχύεται περαιτέρω από το γεγονός ότι: «[...] μεγάλα τμήματα των περιοχών αυτών τελούσαν ήδη υπό καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω των πλημμυρών που σημειώθηκαν τον **Ιανουάριο του 2021**. Ειδικότερα, ο Δήμος Μαρώνειας-Σαπών [...] με την υπ' αριθμ. Πρωτ. Α1856/11-07-2023 Απόφαση της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας τελούσε σε παράταση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης έως 12-01-2024 λόγω των συνεπειών που εκδηλώθηκαν στις **10-07-2019 και 13-01-2021 (έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες)**.[...]', όπως αναφέρει στο αιτιολογικό της η αναθέτουσα αρχή.

Συναφώς, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει την σοβαρότητα και τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης που δημιουργείται από την παρουσία των λεκανών απορροής πλείστων ρεμάτων στις καμένες περιοχές, τα οποία συνιστούν τους αποδέκτες των πλημμυρικών παροχών χωρίς, ωστόσο, να διαθέτουν την απαιτούμενη ικανότητα συγκράτησης των παροχών αυτών εντός της κοίτης τους λόγω ελλιπούς καθαρισμού, ρηγμάτων, απομειώσεων των διατομών και φθορών, προβλήματα που υφίστανται ήδη εξαιτίας των πλημμυρικών φαινομένων του 2021 και τα οποία μόνον μερικώς έχουν αντιμετωπιστεί στα πλαίσια περιορισμένων περιοδικών ελέγχων ως αναφέρονται κατωτέρω.

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι στην υπ' αριθμ. Πρωτ. Α1841/05.10.2022 (ΑΔΑ: 6Μ1Β46ΝΠΙΘ-567) κατεπείγουσα Εγκύκλιο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με Θέμα: «*Εργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων – Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων*», η οποία απεστάλη στους αρμόδιους φορείς στο πλαίσιο νεότερων θεσμικών ρυθμίσεων που αφορούν τα έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων, προσδιορίζεται το

πλαίσιο υλοποίησης έργων και εργασιών αντιπλημμυρικής προστασίας μεταξύ των οποίων ρητώς εντάσσεται: «[...] η εκτέλεση πάσης φύσεως εργασιών άρσης προσχώσεων, καθαρισμού κοίτης υδατορεμάτων από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων από τη φυσική κοίτη του υδατορέματος, εφόσον συντρέχουν λόγοι, [...]», ενώ περαιτέρω διευκρινίζεται ότι: «[...] Τα ανωτέρω έργα και εργασίες (αντιπλημμυρικά έργα, οι καθαρισμοί υδατορεμάτων, κλπ,) δεν εμπίπτουν άμεσα στην κατηγορία των έργων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας που δρομολογούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/ βραχείας διαχείρισης συνεπειών, σε εν εξελίξει, ή αμέσως μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες. Ωστόσο, τόσο ο έλεγχος λειτουργίας και η συντήρηση των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και ο προγραμματισμός και η εκτέλεση νέων έργων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, συμβάλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Νοείται ότι ο περιοδικός έλεγχος και συντήρηση των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων αφορά την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας τους, εκτελείται από τους φορείς που έχουν θεσμικά την αρμοδιότητα και συντελείται σε περιόδους που η επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων είναι μειωμένη.[...]».

Στο πλαίσιο των ανωτέρω μέτρων πρόληψης και τακτικής συντήρησης, που όφειλε ως αρμόδιος φορέας να λάβει για την αντιμετώπιση πιθανών πλημμυρικών φαινομένων, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει την διενέργεια των εξής προηγηθέντων, συναφών με το κρινόμενο αίτημα ανοικτών διαγωνιστικών διαδικασιών άνω των ορίων:

A. Τίτλος πράξης: «Μίσθωση μηχανημάτων για εργασίες καθαρισμού σε ποταμούς και ρέματα αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης ετών 2018-2019»

- Διαδικασία: Ανοικτός διαγωνισμός άνω των ορίων μέσω ΕΣΗΔΗΣ
- Προϋπολογισμός: 599.168,00 €
- Διάρκεια: 18 μήνες
- Πέντε τμήματα για τα οποία έχουν συναφθεί οι συμβάσεις:
 - ΑΔΑΜ 19SYMV005590917 2019 -09 -20 / 77.772,80 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 19SYMV005590590 2019 -09 -20 / 193.023,36 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 19SYMV005591020 2019 -09 -20 / 42.577,63 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 19SYMV005590825 2019 -09 -20 / 99.993,60 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 19SYMV005590772 2019 -09 -20 / 48.553,44ΕΥΡΩ

B. Τίτλος πράξης: «Μίσθωση μηχανημάτων για εργασίες καθαρισμού σε ποταμούς και ρέματα αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης ετών 2020-2022»

- Διαδικασία: Ανοικτός διαγωνισμός άνω των ορίων μέσω ΕΣΗΔΗΣ
- Προϋπολογισμός: 599.912,00 €
- Διάρκεια: 18 μήνες
- Πέντε τμήματα για τα οποία έχουν συναφθεί οι συμβάσεις:
 - ΑΔΑΜ 21SYMV009105928 2021 -08 -24 / 109.740,00 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 21SYMV009116245 2021 -08 -26 / 54.684,00 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 21SYMV009178622 2021 -09 -09 / 49.848,00 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 21SYMV009116309 2021 -08 -26 / 65.844,00 ΕΥΡΩ,
 - ΑΔΑΜ 21SYMV009128829 2021 -08 -30 / 58.180,80 ΕΥΡΩ

Για την κάλυψη των ανωτέρω αναγκών, οι οποίες σημειωτέον συνιστούν πάγιες ανάγκες της αναθέτουσας αρχής, μετά τη λήξη των ως ανωτέρω συναφθεισών συμβάσεων, οι ενέργειες στις οποίες προέβη η αναθέτουσα αρχή παρουσίασαν καθυστερήσεις λόγω έλλειψης χρηματοδότησης και μόνον με την ένταξη του Τεχνικού Δελτίου Πράξης, με τίτλο «Μίσθωση Μηχανημάτων για Εργασίες Καθαρισμού σε Ποταμούς και Ρέματα Αρμοδιότητας Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ ετών 2023, 2024» στον Άξονα Προτεραιότητας «Πρόληψη & Διαχείριση κινδύνων»,

με συνολική δημόσια δαπάνη 1.000.928,00€ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%, προέκυψαν οι απαραίτητες πιστώσεις προκειμένου να καλυφθούν οι εν λόγω ανάγκες, πλέον όμως στα πλαίσια του κρινόμενου αιτήματος, με τον χαρακτήρα του κατεπείγοντος λόγω των πυρκαγιών του Αυγούστου 2023.

Το ανωτέρω ιστορικό και η συναφής επιχειρηματολογία της αναθέτουσας καταδεικνύουν, αφενός, το αδιαμφισβήτητο της επικαλούμενης απρόοπτης περίπτωσης, ήτοι των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου του 2023 και των συνεπειών τους. Ωστόσο, από τα προεκτεθέντα, διαφαίνεται ότι οι εν λόγω επιπτώσεις των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου, όπως αυτές εκφράζονται με τη μορφή του υψηλότετου κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή, δεν είναι ασύνδετες και με τις επιπτώσεις των πλημμυρικών φαινομένων του Ιουλίου 2019 και Ιανουαρίου 2021. Τα τελευταία φαινόμενα αυτά, ωστόσο, δεν συνιστούν πλέον απρόοπτα γεγονότα, μη βρισκόμενα σε εύλογη χρονική εγγύτητα με την παρούσα κατάσταση. Συναφώς αναφέρεται στη σημείο αυτό ότι η κρίση της χρονικής εγγύτητας, σύμφωνα, μεταξύ άλλων, και με την υπ. Αριθ. 1495/2022 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, συναρτάται και με τις ενέργειες που έγιναν από την επέλευση της απρόοπτης περίπτωσης. Παρόμοια είναι και η προσέγγιση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όπως αποτυπώνεται στην 732/2021 Πράξη του Ε' Κλιμακίου κατά την οποία το χρονικό διάστημα που παρεμβλήθηκε μεταξύ του απρόοπτου γεγονότος και της προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης, καίτοι εκτενές, κρίθηκε δικαιολογημένο και εύλογο καθότι κατά το διάστημα αυτό η αναθέτουσα προέβη σε πλήθος διαδοχικών -σε όρους χρονικής εγγύτητας- ενεργειών απαραίτητων για επίτευξη του οριζόμενου στόχου.

Για τις επιπτώσεις των συμβάντων αυτών στην κρινόμενη υπόθεση, προκύπτει από το υποβληθέν υλικό ότι υπήρξε η δέουσα μέριμνα προς αποκατάσταση και πρόληψη αλλά και κάλυψη των πάγιων αναγκών μέσω ενεργειών της αρμόδιας περιφέρειας (βλ. μεταξύ άλλων ανωτέρω διαγωνιστικές διαδικασίες). Ωστόσο, διαφαίνεται πως η κάλυψη των αναγκών δεν είχε ούτε την απαιτούμενη έκταση ούτε την αδιάλειπτη χρονική συνέχεια και συνέπεια που απαιτείται για την αντιμετώπιση τέτοιου μεγέθους διακινδύνευσης πλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή λόγω των πυρκαγιών του 2023 καταλήγοντας στο σημερινό καθεστώς έκτακτης ανάγκης και τη διαμόρφωση συνθηκών κατεπείγοντος.

Εν προκειμένω, η εν λόγω κατεπείγουσα ανάγκη άμεσου καθαρισμού υδατορεμάτων και ποταμών της ΠΕ Ροδόπης υπερβαίνει την κατά κανόνα πάγια και διαρκή υποχρέωση της αρμόδιας αναθέτουσας αρχής να προβαίνει σε προληπτικό καθαρισμό και έλεγχο των υδατορεμάτων σε συνθήκες ομαλότητας και απουσίας ακραίων φαινομένων, όπως υπαγόρευε και η σχετική Εγκύκλιος του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας του 2022 και σχετίζεται, κατά κύριο λόγο, με την άμεση λήψη στοχευμένων μέτρων αντιπλημμυρικής προστασίας που αποσκοπούν στην αποφυγή περαιτέρω καταστροφών στις ήδη πληγείσες από τις πυρκαγιές περιοχές. Ως εκ τούτου, υφίσταται σαφώς κατεπείγουσα ανάγκη η οποία τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με τις πρόσφατες πυρκαγιές του Αυγούστου 2023. Διαφαίνεται επιπροσθέτως ότι υφίσταται συνάφεια και με τις επιπτώσεις προηγηθέντων απρόοπτων συμβάντων (Ιούλιος 2019 και Ιανουάριος 2021). Για τα προηγηθέντα αυτά απρόοπτα συμβάντα η αναθέτουσα προέβη στο μεσοδιάστημα σε ενέργειες (βλ. συναφθείσες συμβάσεις) οι οποίες, ωστόσο, όπως προκύπτει από το ιστορικό του κρινόμενου αιτήματος, δεν ήταν αρκετές ούτε στα πλαίσια επεμβάσεων σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ούτε στα πλαίσια του προληπτικού καθαρισμού και ελέγχου των υδατορεμάτων σε συνθήκες ομαλότητας. Υπό την έννοια αυτή διαφαίνεται πως η διαχείριση των επιπτώσεων των προηγηθέντων πλημμυρικών φαινομένων του 2019 και 2021 δεν έγινε με τη δέουσα αποτελεσματικότητα και την απαιτούμενη έκταση με αποτέλεσμα οι ελλείψεις να μετατίθενται σωρευτικά στο παρόν μεγεθύνοντας την ήδη υψηλή διακινδύνευση λόγω των εκτεταμένων καμένων εκτάσεων.

Τέλος, ο κατεπείγων χαρακτήρας των εν λόγω αναγκάων αντιπλημμυρικών έργων αντιμετώπισης της υφιστάμενης κατάστασης και των κινδύνων που αυτή εγκυμονεί διαφαίνεται ότι δεν συνάδει με τις προθεσμίες που προβλέπονται από τις τακτικές, λ.χ. ανοικτές, διαγωνιστικές διαδικασίες. Με την έλευση της χειμερινής περιόδου να βρίσκεται ήδη προ των πυλών και με την πιθανότητα ισχυρών ενδεχομένως βροχοπτώσεων το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να είναι υψηλή, εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή πως οποιαδήποτε άλλη διαγωνιστική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, θα καθυστερούσε περαιτέρω την έναρξη των έργων καθαρισμού των ρεμάτων τα οποία χρήζουν άμεσης επέμβασης.

Ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κρίσης της πλήρωσης της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, θα πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης. Ως προς τη συγκεκριμένη προϋπόθεση συνδρομής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, σημειωτέον ότι, όπως έχει σχετικώς κριθεί (βλ. ενδεικτικά 1/2012, 24/2012, 348/2014, 56/2015 Δ75/2019 Γνώμες της Αρχής), λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής και άμεσης κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Εν προκειμένω, από την εξέταση της υποβληθείσας ανάλυσης του προϋπολογισμού, στο σχετικό Τεύχος Δημοπράτησης (βλ. Πίνακα κατωτέρω), προκύπτουν τα ακόλουθα:

«ΜΙΣΘΩΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΠΟΤΑΜΟΥΣ ΚΑΙ ΡΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ ΕΤΩΝ 2023, 2024»					
ΤΕΥΧΟΣ 3^ο - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ					
A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΣ	ΤΙΜΗ	
1	1ο Συνεργείο αποτελούμενο από ένα (1) ερπυστριοφόρο μηχανικό εκσκαφέα	Ωρες	2.000,00	70,00	140.000,00
2	2ο Συνεργείο αποτελούμενο από έναν (1) ερπυστριοφόρο υδραυλικό εκσκαφέα	Ωρες	2.000,00	60,00	120.000,00
3	3ο Συνεργείο αποτελούμενο από έναν (1) ερπυστριοφόρο υδραυλικό εκσκαφέα	Ωρες	2.000,00	60,00	120.000,00
4	4ο Συνεργείο αποτελούμενο από έναν (1) ερπυστριοφόρο υδραυλικό εκσκαφέα	Ωρες	2.000,00	60,00	120.000,00
5	5ο Συνεργείο αποτελούμενο από έναν (1) ερπυστριοφόρο υδραυλικό εκσκαφέα και δύο (2) ανατρεπόμενα φορτηγά	Ωρες	960,00	160,00	153.600,00
6	6ο Συνεργείο αποτελούμενο από έναν (1) ερπυστριοφόρο υδραυλικό εκσκαφέα και δύο (2) ανατρεπόμενα φορτηγά	Ωρες	960,00	160,00	153.600,00
				Δαπάνη εργασιών (Σσ)	807.200,00
				ΦΠΑ 24%	193.728,00
				ΣΥΝΟΛΟ	1.000.928,00

- i. Η προτεινόμενη σύμβαση καλύπτει πλήρη απασχόληση (επί οκταώρου βάσεως) 250 εργάσιμων ημερών, ήτοι ενός (1) έτους για τα συνεργεία 1, 2, 3 και 4.
- ii. Για τα συνεργεία 5 και 6 η σύμβαση καλύπτει αντιστοίχως πλήρη απασχόληση (επί οκταώρου βάσεως) 120 εργάσιμων ημερών, ήτοι έξι (6) μηνών.

Σύμφωνα με το αρχικώς υποβληθέν σχέδιο απόφασης της αναθέτουσας αρχής για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης και το σχετικό τεύχος δημοπράτησης, η διάρκεια της σύμβασης οριζόταν σε δεκαοκτώ (18) μήνες ή «έως εξαντλήσεως του συμβατικού αντικειμένου». Περαιτέρω, στα συμπληρωματικώς υποβληθέντα στοιχεία, η αναθέτουσα αρχής διευκρινίζει ότι: «[...] **Η πραγματική διάρκεια υλοποίησης των εργασιών που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σύμβαση δεν ξεπερνά τους 6-8 μήνες** όμως ο επιπλέον χρόνος που αναφέρεται στα τεύχη προστέθηκε διότι οι εργασίες καθαρισμού ποταμοχειμάρρων και ρεμάτων δεν είναι δυνατό να εκτελούνται σε καθημερινή βάση καθώς έχουν άμεση εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες και τις κατά τόπους ιδιαιτερότητες της φύσης και των σημείων παρέμβασης (π.χ. μεγάλος όγκος νερού εντός της κοίτης, κορεσμένα από νερό εδάφη που δημιουργούν αδυναμία πρόσβασης στα Μηχανήματα Έργου, χιονοπτώσεις). Στόχος της Υπηρεσίας είναι οι εργασίες της εν λόγω Σύμβασης να ξεκινήσουν άμεσα με την υπογραφή της Σύμβασης έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί άρση της επικινδυνότητας εντός των πρώτων μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης. Επιπρόσθετα το χρονικό διάστημα των δεκαοκτώ μηνών επιλέχθηκε από την υπηρεσία για να καλυφθούν αφενός οι νεκροί χρόνοι που περιγράφονται ανωτέρω και αφετέρου για να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή των όρων που περιγράφονται στο με αρ. 219916/5-5-2023 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Ροδόπης καθώς με τις οδηγίες του επιβλέποντα και τη συνεργασία με τα κατά τόπους δασονομεία ενδέχεται να προκύψει η ανάγκη παρέμβασης υλοτόμων για τις περιοχές με έντονη δασική βλάστηση. [...]».

Οστόσο, ο ανωτέρω σχεδιασμός και η αρχικώς αιτούμενη διάρκεια της κρινόμενης σύμβασης των 18 μηνών δεν συνάδουν με τον κατεπείγοντα χαρακτήρα των απαιτούμενων άμεσων επεμβάσεων προληπτικού και αντιπλημμυρικού χαρακτήρα στα υδατορέματα και τους ποταμούς της ΠΕ Ροδόπης, όπως συνιστάται στις σχετικές εγκυκλίους εκ μέρους της πολιτείας, αλλά περισσότερο παραπέμπει σε κάλυψη πάγιων και μονίμων αναγκών και υποχρεώσεων της αναθέτουσας. Περαιτέρω, ακόμη και αν γίνει δεκτό το συμπληρωματικό, ως ανωτέρω, επιχείρημα της αναθέτουσας, ότι η πραγματική διάρκεια των εργασιών δεν ξεπερνά τους 6-8 μήνες, εγείρεται θέμα ορθής σύνταξης του προϋπολογισμού και αναπροσαρμογής της αιτούμενης αξίας της σύμβασης, στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, η οποία στην περίπτωση αυτή οφείλει να αντιστοιχεί στην πραγματική χρονική διάρκεια παροχής των επειγουσών υπηρεσιών και όχι στην κάλυψη και των νεκρών χρόνων.

Πέραν όμως αυτού του σημείου, επισημαίνεται και το γεγονός, ότι μια διάρκεια σύμβασης 18 μηνών, ακόμη και αν ήθελε περιοριστεί στην πραγματική διάρκεια υλοποίησης των εργασιών (6-8 μήνες), δεν συνάδει με τον κατεπείγοντα χαρακτήρα των απαιτούμενων αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν ήδη η ΠΕ Ροδόπης βρίσκεται ενώπιον της χειμερινής περιόδου απέναντι στην υψηλή πιθανότητα εκδήλωσης ισχυρών βροχοπτώσεων και συνεπακόλουθων πλημμυρικών συμβάντων. Συνεπώς, ο κατεπείγων χαρακτήρας της κρινόμενης σύμβασης θα απαιτούσε την παροχή των αιτούμενων υπηρεσιών άμεσα και με εντατικούς ρυθμούς υλοποίησης των εργασιών έτσι ώστε αυτές να ολοκληρωθούν τάχιστα και ει δυνατόν πριν την έλευση του χειμώνα και κυρίως χωρίς νεκρούς, κατά το δυνατόν χρόνους, με χρήση ενδεχομένως περισσότερων συνεργείων.

Οι ανωτέρω επισημάνσεις αναφορικά με τον σχεδιασμό και την αιτούμενη διάρκεια της κρινόμενης σύμβασης, τέθηκαν υπόψη της αναθέτουσας αρχής, η οποία προέβη, με το υπ' αριθ. πρωτ. 358127/4678/20.11.2023 έγγραφό της, (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4859/20.11.2023) σε τροποποίηση του αιτήματός της και των συναφών εγγράφων (Σχέδιο Απόφασης & Τεύχος Δημοπράτησης) ως προς το σκέλος της χρονικής διάρκειας της

αιτούμενης σύμβασης η οποία **περιορίστηκε σε πέντε (5) μήνες**. Το χρονικό αυτό διάστημα συνάδει με τον κατεπείγοντα χαρακτήρα των απαιτούμενων αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων και ανταποκρίνεται στην ανάγκη άμεσης θωράκισης της περιοχής έναντι πιθανών ισχυρών βροχοπτώσεων υπό την προϋπόθεση ότι στο εν λόγω διάστημα κινητοποιούνται στο μέγιστο δυνατό βαθμό τα απαιτούμενα συνεργεία χωρίς νεκρούς χρόνους και άλλες καθυστερήσεις.

Εκ των ανωτέρω διαλαμβανομένων, και κατόπιν των τελευταίων τροποποιήσεων, διαφαίνεται ότι το αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης υπηρεσιών τίθεται στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, σύμφωνα με την υπό εξέταση προϋπόθεση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή **σύμφωνης γνώμης** για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση), της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, για την ανάθεση υπηρεσιών «*Μίσθωσης Μηχανημάτων για Εργασίες Καθαρισμού σε Ποταμούς και Ρέματα Αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης ετών 2023, 2024*» εκτιμώμενης αξίας οκτακοσίων επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (807.200,00 €) μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2023

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα